

*ДО 100-РІЧЧЯ НАВС: ПРАДИЦІ ПІА СУЧАСНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ
НАУКОВИХ ШКІА НАВС У РЕАЛІЗАЦІЇ ПРІНЦИПІВ ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ
ПІА ПОРЯДКУ*

3. Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обігу земель сільськогосподарського призначення. Номер, дата реєстрації: 2178-10 від 10.10.2019 р. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=67059

4. Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення деяких механізмів регулювання банківської діяльності. Номер, дата реєстрації: 2571-д від 30.03.2020 р. // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=68492

Левковець Аліна Сергіївна,
Студент 2-го курсу БП ННІ № 3 НАВС
Науковий керівник: Волох О.К.
доцент кафедри публічного управління та адміністрування,
кандидат юридичних наук

***ФОРМА ТА ВИДИ ЗВЕРНЕННЯ ГРОМАДЯН: ЇХ ХАРАКТЕРИСТИКА
ТА ОСОБЛИВОСТІ***

Відповідно до чинного законодавства громадяни України мають право звернутися до органів державної влади, місцевого самоврядування, об'єднань громадян, підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності, засобів масової інформації, посадових осіб відповідно до їх функціональних обов'язків із зауваженнями, скаргами та пропозиціями, що стосуються їх статутної діяльності, заявою або клопотанням щодо реалізації своїх соціально-економічних, політичних та особистих прав і законних інтересів та скаргою про їх порушення [2].

Згідно ст. 3 Закону України «Про звернення громадян» під зверненням громадян слід розуміти викладені в письмовій або усній формі пропозиції (зауваження), заяви (клопотання) і скарги [1].

24 вересня 2008 р. постановою Кабінету Міністрів України затверджено «Класифікатор звернень громадян», відповідно до якого визначено види звернень, зокрема [3]:

1. За суб'єктом, який подав звернення:

- індивідуальне: звернення, подане окремою особою, громадянином або через уповноважену ним особу (якщо ці уповноваження оформлені відповідно до чинного законодавства), до органів владних повноважень, їх посадових осіб. Наприклад, звернення на захист прав і законних інтересів недієздатної особи [2];

- колективне: звернення, подане групою осіб, певним колективом громадян, працівників, членів громадських формувань до органів владних повноважень, їх посадових осіб. Під групою осіб слід розуміти (за

*ДО 100-РІЧЧЯ НАВС: ПРАДИЦІІ ТА СУЧАСНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ
НАУКОВИХ ШКІЛ НАВС У РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИНЦИПІВ ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ
ТА ПОРЯДКУ*

принципами кримінального, адміністративного права) дві і більше осіб, якими подано відповідне звернення [2];

- анонімне: письмове звернення, в якому не зазначено місце проживання автора, яке не підписане автором (авторами), а також таке, з якого неможливо встановити авторство [2].

2. За видами:

- пропозиція (зауваження): звернення громадян, де висловлюються порада, рекомендація щодо діяльності органів державної влади і місцевого самоврядування, депутатів усіх рівнів, посадових осіб, а також висловлюються думки щодо врегулювання суспільних відносин та умов життя громадян, вдосконалення правової основи державного і громадського життя, соціально-культурної та інших сфер діяльності держави і суспільства [1].

- заява (клопотання): звернення громадян із проханням про сприяння реалізації закріплених Конституцією та чинним законодавством їх прав та інтересів або повідомлення про порушення чинного законодавства чи недоліки в діяльності підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності, народних депутатів України, депутатів місцевих рад, посадових осіб, а також висловлення думки щодо поліпшення їх діяльності [1].

- скарга: звернення з вимогою про поновлення прав і захист законних інтересів громадян, порушених діями (бездіяльністю), рішеннями державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій, об'єднань громадян, посадових осіб [1].

3. За формою надходження:

- поштою;
- на особистому прийомі;
- через уповноважену особу;
- через органи влади;
- через засоби масової інформації;
- від інших органів, установ, організацій.

4. За ознакою надходження звернення:

- первинне;

- повторне: це звернення, якщо питання у першому зверненні не вирішено по суті. Відповідно до ст. 8 Закону України «Про звернення громадян», зокрема не розглядаються повторні звернення одним і тим же органом від одного і того ж 1 громадянина з одного і того ж питання, якщо перше вирішено по суті [1];

- дублетне: відповідно до Інструкції, визначається як звернення одного і того ж громадянина з одного і того ж питання, що надіслане різними адресатам і надійшло на розгляд до однієї й тієї ж організації [4];

- неодноразове : звернення громадянина, що надходить до органу влади з одного й того ж питання і надсилається громадянином за короткий

*ДО 100-РІЧЧЯ НАВС: ПРАДИЦІІ ПІА СУЧАСНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ
НАУКОВИХ ШКІА НАВС У РЕАЛІЗАЦІІ ПРІНЦИПІВ ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ
ПІА ПОРЯДКУ*

проміжок часу, а на попереднє звернення відповідь ще не надано або/чи надано обґрунтовану відповідь, проте автор з будь-яких причин продовжує надсилати звернення з таким самим змістом [4];

- масове: це звернення, що надходять до органу влади у великих кількостях від різних громадян з однаковим змістом чи суттю питання [4].

5. За статтю авторів звернень: чоловіча; жіноча.

6. За типом: телеграма; лист; усне.

7. За категоріями авторів звернень: учасник війни; дитина війни; інвалід Великої Вітчизняної війни; інвалід війни; учасник бойових дій; ветеран праці; інвалід I групи; інвалід II групи; інвалід III групи; дитина-інвалід; одинока мати; мати-героїня; багатодітна сім'я; особа, що потерпіла від Чорнобильської катастрофи; учасник ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС;

- герой України; герой Радянського Союзу; герой Соціалістичної Праці; дитина; інші категорії.

8. За соціальним станом авторів звернень: пенсіонер; робітник; селянин; працівник бюджетної сфери; державний службовець; військовослужбовець; підприємець; безробітний; учень, студент; служитель релігійної організації; особа, що позбавлена волі; особа, воля якої обмежена; інші.

Із тексту звернення або додатків до нього у більшості випадків є можливість визначити соціальний стан, категорію авторів звернень. У разі неможливості визначити, ці пункти не відмічаються.

9. За результатами розгляду:

- вирішено позитивно: якщо порушене у зверненні питання вирішене.

- відмовлено у задоволенні: за наслідками розгляду звернення порушене питання вирішено негативно (відхилено, відмовлено, необґрунтовано).

- дано роз'яснення: – належать звернення, в яких громадяни просять надати роз'яснення, а також ті, що на час розгляду з обґрунтованих підстав і в межах нормативно-правових актів, фінансування вирішити позитивно немає можливості та наслідками їх розгляду громадянам надані вмотивовані вичерпні роз'яснення.

- звернення, що повернуто авторові відповідно до статей 5 і 7 Закону України "Про звернення громадян";

- звернення, що пересилається за належністю відповідно до статті 7 Закону України "Про звернення громадян";

- звернення, що не підлягає розгляду відповідно до статей 8 і 17 Закону України "Про звернення громадян".

Висновок. Право на звернення забезпечує громадянам можливість обстоювання своїх прав і законних інтересів та відновлення їх у разі порушення, участі в управлінні державними і громадськими справами та впливу на поліпшення роботи органів державної влади і місцевого самоврядування, установ, підприємств, організацій.

*ДО 100-РІЧЧЯ НАВС: ПРАДИЦІІ ТА СУЧАСНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ
НАУКОВИХ ШКІЛ НАВС У РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИНЦИПІВ ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ
ТА ПОРЯДКУ*

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про звернення громадян» від 02.10.1996 № 393/96-ВР.
2. Види звернення громадян та вимоги до їх оформлення // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://terjust.gov.ua/>
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 24 вересня 2008 р. № 858 «Про затвердження Класифікатора звернень громадян» // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>
4. Методичний посібник: «Види звернень громадян та порядок їх розгляду» Івано-Франківськ. 2013 рік, інтернет ресурс : <http://obljustif.gov.ua/wp-content/uploads/2014/07/Vidi-zvernen-gromadyan-ta-poryadok-yih-rozglyadu-buklet.pdf>

Мелянець Вероніка Віталіївна,
Студент 2-го курсу БП ННІ № 3 НАВС
Науковий керівник: Волох О.К.
доцент кафедри публічного управління та адміністрування,
кандидат юридичних наук

МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ЮРИДИЧНОЇ ОСВІТИ

Освіта являє собою складну і взаємопов'язану систему, що включає в себе безліч учасників і складаються між ними різноманітних відносин, заснованих на державній регламентації. У сучасному світі освітня система повинна бути стабільна і при цьому мати можливість динамічного розвитку.

Огляд наукових публікацій свідчить, що серед головних проблем юридичної освіти в умовах трансформації сучасної правової системи України фахівці виділяють наступні: невідповідність системи юридичної освіти реальним потребам суспільства і держави; велика кількість юридичних вузів і факультетів у нашій країні; дискусійність і невизначеність питання щодо змісту галузевого стандарту юридичної освіти; нагальна необхідність підвищення її якості; складні процеси інтернаціоналізації та інтеграції вищої юридичної освіти в Європейський і світовий освітній простори; зниження рівня правової культури і правової освіченості абітурієнтів; успадкування і деякою мірою консервування радянської системи теоретичної і практичної підготовки юристів, що полягає у спотвореній корпоративності професії юриста, орієнтації майбутніх фахівців на збереження та розвиток саме примусово-заборонних правових норм, існування, окрім «писаного», ще й «телефонного» права, відсутності реальної публічності в правових відносинах узагалі та в захисті прав людини і громадянина зокрема [1].

Реалії процесу підготовки юристів часто показують, що більшість теоретичних занять в Україні проводяться належним чином і є достатніми для висвітлення всіх необхідних дисциплін та предметів, однак практичної підготовки недостатньо. Під час проходження практики (приблизно 2 / 1